

УДК 35.08:378.1:351.851

С. Жмінка

ГАЛУЗЕВІ СТАНДАРТИ ВИЩОЇ ОСВІТИ З ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ НА КОМПЕТЕНТІСНІЙ ОСНОВІ

Здійснено комплексний розгляд сучасного стану організації праці державних службовців та її нормативно-правове забезпечення відповідно до компетентісного підходу. Проаналізовано трансформацію в системі вищої освіти з підготовки державних службовців за допомогою впровадження галузевого стандарту.

Ключові слова: державна служба, компетентісний підхід, вища освіта державних службовців, галузевий стандарт “Державна служба”.

Невід’ємною умовою становлення України як демократичної, правової та соціально орієнтованої держави, серед інших, є підготовка державної управлінської еліти. Досвід світової та вітчизняної практики свідчить про те, що ефективне управління має здійснюватися на основі забезпечення науково-аналітичного і прогнозно-інформаційного супроводу діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, налагодженні ефективної взаємодії з інститутами громадянського суспільства. Відсутність сучасних управлінських знань у державних управлінців є однією із причин системної кризи українського суспільства. Дефіцит освіченості управлінської еліти можна ліквідувати, сформувавши “критичну масу” освічених менеджерів, забезпечивши функціонування сучасної професійної підготовки та підвищення кваліфікації державних управлінців [1]. Сучасній управлінській практиці потрібен, насамперед, адміністратор, аналітик, антикризовий та інноваційний менеджер, а не тільки фахівець у галузі публічного управління [2]. Новітні державні менеджери повинні вміти розподіляти потоки інформації, контролювати її засвоєння виконавцями, узагальнювати результати їхньої діяльності і направляти нові знання у “відповідні адреси”.

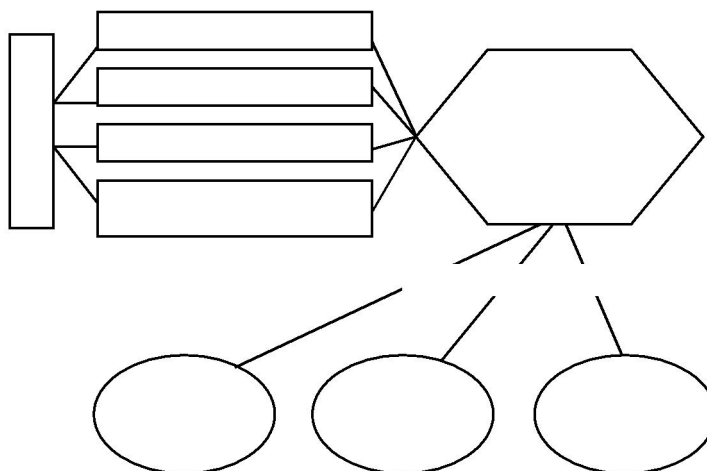
Інтерес до компетентісного підходу в Україні є відносно новим. Компетенції в державній службі ще не стали предметом фундаментальних досліджень українських науковців, хоча окремі аспекти проблеми було розглянуто у публікаціях Л. Гогіної, В. Мотренка, О. Оболенського, А. Вишневського, О. Хмельницької, В. Сороко, М. Мельника, Е. Охотського та інших. Науковим обґрунтуванням розробки впровадження галузевого стандарту в українських реаліях займаються такі вітчизняні дослідники, як: В. Бакуменко, М. Білінська, О. Мельников, Н. Нижник, І. Нинюк, О. Оболенський, С. Сergyin та іншими.

Актуальність зазначених пріоритетів зростає з прийняттям нового Закону України “Про вищу освіту” № 2984-III від 17.01.2002 р. та Постанови Кабінету міністрів України (далі – КМУ) “Про затвердження національної рамки кваліфікацій України” № 1341 від 23.11.2011 р., що передбачає реформування національної системи освіти з метою органічної інтеграції його до світової практики та положень Болонської декларації щодо забезпечення якості освіти [3, 4]. Для вирішення цих завдань передбачається внесення змін до освітньої парадигми з державного менеджменту, впровадження компетентісного підходу – проходження державної служби і, як наслідок, створення нових державних

стандартів у системі професійного навчання державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування.

Метою статті є розгляд актуальних питань щодо розроблення нових галузевих стандартів вищої освіти з підготовки магістрів державного управління та магістрів державної служби в галузі знань “Державне управління” на базі типових компетенцій II – III груп класифікації посад державної служби.

В Україні склалася певна система професійної підготовки магістрів за спеціальністю “Державне управління”, але подальше вивчення національних особливостей та врахування досягнень світової управлінської науки і практики неможливе без відповіді на виклики сучасності. Суспільні трансформації України, а саме здійснення адміністративної реформи, відповідно до Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Законів України “Про державну службу” і “Про вищу освіту”, та інші нагальні проблеми сьогодення вимагають невідкладної зміни системи державного управління. Вищезазначені зміни професійного навчання державних службовців та їх взаємозв’язок із теперішніми потреби можна схематично зобразити за допомогою рис. 1. Наслідком державно-управлінської реформи має бути модернізація професійного навчання державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування на основі розвитку галузі науки “Державне управління”.

Рис. 1. Потреби змін у системі професійного навчання державних службовців

Аналізуючи про галузеві стандарти, доцільно розкрити значення самого терміна “професійний стандарт”. Згідно з наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 522 від 26.04.2012 р., професійний стандарт розглядається як документ, який у межах виду трудової діяльності визначає трудові функції, кваліфікацію робітника відповідно до рівнів Національної та галузевих рамок кваліфікацій, умови праці, особистісні якості, вимоги до професійної освіти і навчання, можливі місця роботи. Професійний стандарт складається з окремих одиниць професійного стандарту, що охоплюють трудові функції та трудові дії [5].

Зміни до Галузевого стандарту, що стосуються переліку навчальних дисциплін і практик освітньо-професійної програми галузевого стандарту вищої освіти для магістрів

за спеціальністю “Державна служба” напрямку підготовки “Державне управління” та розподілу змісту освітньо-професійної програми за циклами дисциплін і критеріями нормативності та вибірковості, погоджено та затверджено Нацдержслужбою України в установленому порядку. Впродовж 2012 р. державними органами розроблені профілі професійної компетентності посад державної служби II – V груп класифікації посад державної служби відповідно до порядку та методичних рекомендацій, затверджених наказами Нацдержслужби України [6 – 8].

Нові галузеві стандарти вищої освіти з підготовки магістрів державного управління та магістрів державної служби мають передбачати модульні блоки як з предмету науки “Державне управління”, так і з типових компетенцій (знань, вмінь і навиків) осіб, необхідних для зайняття II – III груп посад державних службовців. При підготовці галузевих стандартів та змісту освітньо-професійної програми за циклами дисциплін та критеріями нормативності та вибірковості для підготовки магістрів державного управління необхідно враховувати вищенаведені нормативні акти, а також виділити до 15 основних трудових функції державних службовців (одиниць професійного стандарту). На базі 15 основних трудових функції державних службовців доцільно розробити модулі компетенцій (модулі навчання). З метою теоретико-методологічного вдосконалення галузевого стандарту у Національній академії державного управління при Президенті України (далі – НАДУ) 24 – 25 жовтня 2013 р. проведено конференцію “Модернізація галузевих стандартів вищої освіти та розвиток магістерських програм у галузі знань “Державне управління””.

Причини створення нових галузевих стандартів зумовлені об’єктивною доцільністю та невідповідними сучасним обставинам анахронізмами у підготовці магістрів за спеціальністю “Державне управління”.

По-перше, на попередньому етапі освітньо-професійні програми підготовки магістрів за спеціальністю “Державне управління” передбачали вивчення економічних, правових дисциплін та іноземної мови до 70% від загальної кількості навчальних годин. Тоді такий підхід був виправданий. Слухачі магістерських програм не володіли основами економічних знань, адже, здобуваючи першу вищу освіту у радянських вишах, вони вивчали тільки економіку капіталізму та соціалізму. Рівень знань іноземних мов як важливої складової міжнародних контактів був дуже низьким через брак мотивації у радянські часи. У перші роки незалежності також виникла потреба в ознайомленні слухачів із новоствореною нормативно-правовою системою, знаннями про яку більшість із них до вступу у магістратуру практично не володіли. На сучасному етапі вступники НАДУ та вищих навчальних закладів, що готують магістрів із державного управління, вже пройшли курси з економічних, правових дисциплін та іноземної мови, отримавши перший диплом про вищу освіту в незалежній Україні. Тому, на нашу думку, слухати зазначені вище навчальні дисципліни повторно, навчаючись у магістратурі з державного управління, недоцільно. До того ж, новий Закон України “Про вищу освіту” № 1556-18 від 01.07.2014 р. дозволяє при бажанні слухачів вибрати не менше 25% курсів із зазначених дисциплін.

Прийняття нового Закону України “Про вищу освіту” передбачає адаптацію вищих навчальних закладів до Європейських стандартів освіти, тому парадигма нового галузевого стандарту має базуватися на комплексі нормативних документів щодо розроблення складових системи галузевих стандартів вищої освіти (компетентнісний підхід), рекомендованих Міністерством освіти і науки України (далі – МОН). Галузеві

стандарти вищої освіти включають в себе вимоги Національної рамки кваліфікацій, єдиної методологічної основи нормативно-методичних напрацювань національної системи стандартизації вищої освіти та рекомендацій Болонської групи щодо застосування компетентнісного підходу до розробки стандартів освіти.

По-друге, необхідність оновлення галузевих стандартів зумовлена офіційним запровадженням галузі науки державне управління Постановою КМУ № 1328 від 29.11.1997 р. [9]. НАДУ розробила концепцію розвитку, науково-методичні засади формування, особливості форми організації досліджень, проблемне поле та підходи до визначення пріоритетів розвитку галузі знань “Державне управління” [10]. Згідно з цим напрацюванням, наука державного управління є знанням сучасного постіндустріального типу з перетворення управлінської діяльності в основу суспільного виробництва та вирішального фактору розвитку суспільства. Об’єктом науки державного управління є саме управління, а предметом – зміст реальної управлінської проблеми, пошук оптимальних шляхів її вирішення, знаходження найефективніших способів досягнення управлінських цілей та раціональних засобів, доцільних і прийнятних як у технічному, так і в гуманітарному розумінні. Суб’єктом науки державного управління є державний службовець або посадова особа місцевого самоврядування, якій мають відповідати двом якимостям: а) знати предмет, тобто вміти виробляти і реалізовувати власне ставлення до дійсності; б) мати певні здібності, знання, уміння та навички, необхідні для відповідного виду управлінської діяльності [11]. Знання є основним засобом управління, тому володіння ними – питання конкурентоспроможності як окремих державних установ і організацій, так і світових держав [12]. У цьому контексті доцільно включити до нових галузевих стандартів вищої освіти з підготовки магістрів державного управління та магістрів державної служби модульні блоки як з предмету науки “Державне управління”, так і з типових компетенцій (знань, вмінь і навичок) осіб, необхідних для зайняття II – III груп посад державних службовців.

По-третє, інституційна розбудова вищих закладів освіти з підготовки зазначених магістрів, насамперед НАДУ, дає змогу розмежувати навчання кадрів вищого та середнього управлінських рівнів. У складі НАДУ створено нові навчально-наукові інститути:

– Інститут вищих керівних кадрів (підготовка осіб, призначених на політичні посади, державних службовців I групи);

– Інститут державної служби та місцевого самоврядування (підготовка магістрів за спеціальностями освітньої галузі “Державне управління”, державних службовців II – III груп);

– Інститут “Вища школа державного управління” (формування нового елітного корпусу державної служби, який забезпечуватиме європейський рівень надання адміністративних послуг на засадах принципів “Good Governance” – доброго “належного” врядування) [13].

Таким чином, виникає потреба у щонайменше чотирьох нових галузевих стандартах вищої освіти з підготовки магістрів за спеціальністю “Державне управління” (рис. 2). Визначена структура передбачає підготовку сучасних висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців у сфері державного управління, здатних надавати якісні управлінські послуги й реалізовувати стратегії у сферах суспільного життя.

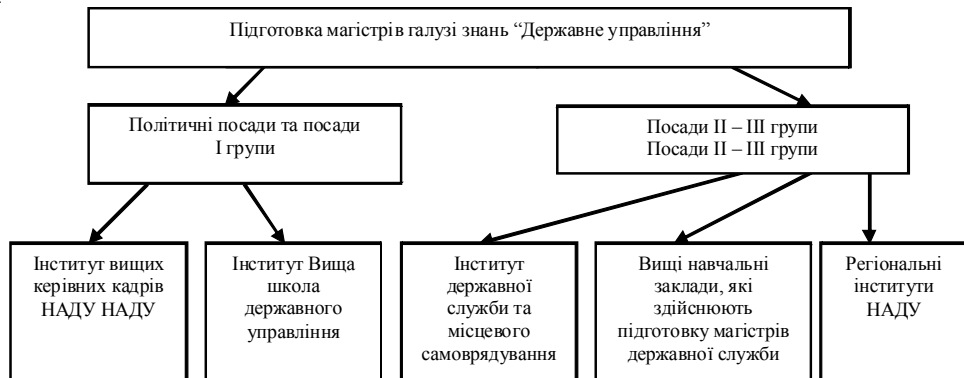

Рис. 2. Схема підготовки магістрів у галузі знань “Державне управління”

По-четверте, новий Закон України “Про державну службу” базується на компетентнісному принципі добору та проходженні державної служби [14]. Його імплементація передбачає заходи щодо організаційного забезпечення професійної та ефективної підготовки державних службовців і, як наслідок, розробки нових державних стандартів програм із їхнього навчання. Чіткий поділ посад державних службовців на групи та підгрупи дає можливість розробити типові профілі компетенцій відповідних підгруп класифікації посад.

Описи посад, які належать до відповідних підгруп, склалися відповідно до 8 факторів (рис. 3).

Рис. 3. Фактори діяльності

Для цього був застосований метод порівняння факторів. Відповідно до кожного фактору нами були проранжовані посади відповідних підгруп й на їх основі запропоновані типові компетенції (мінімальні, можливі та додаткові). Запропоновані типові компетенції –

це ті властивості, якими, на нашу думку, мають володіти особи, тобто державні управлінці II – III груп, які готуватимуться у регіональних та спеціальних інститутах НАДУ та вищих навчальних закладів з підготовки магістрів державної служби (табл. 1).

Таблиця 1

**Типовий перелік компетенцій, необхідних для зайняття
посад II – III груп державних службовців**

Посади	Компетенції		
	Обов'язкові	Додаткові	Спеціальні
Керівник, заступник керівника самостійного структурного підрозділу та керівник, заступник керівника структурного підрозділу в його складі органу виконавчої влади та місцевої державної адміністрації	1) прийняття управлінських рішень; 2) уміння працювати в команді; 3) ефективна комунікація; 4) орієнтація на досягнення результатів; 5) управління конфліктами; 6) управління ресурсами; 7) управління персоналом; 8) планування роботи; 9) аналітичні навички; 10) управлінський контроль; 11) володіння державною мовою	1) вміння проводити переговори; 2) робота з громадськістю та засобами масової інформації; 3) навички роботи з комп'ютерною технікою та програмним забезпеченням	1) володіння іноземною мовою; 2) публічні виступи

Враховуючи вищезазначені причини розробки нових галузевих стандартів, ми пропонуємо своє бачення щодо переліку дисциплін до галузевого стандарту вищої освіти магістра державного управління і державної служби, який відповідатиме нормативному блоку навчання предмету державного управління (змісту реальної управлінської проблеми, пошуку оптимальних шляхів її вирішення, знаходження найбільш ефективних способів досягнення управлінських цілей та раціональних засобів) та типовим профілям компетенцій посад державної служби (оволодіння конкретними знаннями, уміннями та навиками). Планування навчального процесу підготовки вказаних магістрів передбачатиме нормативні навчальні дисципліни, дисципліни самостійного вибору навчального закладу, дисципліни вільного вибору слухача, проходження стажування та підготовки магістерської роботи.

До *нормативного блоку* доцільно включити такі дисципліни:

1. Вступ до спеціальності та методологія системного підходу (історія та основи державної служби, дослідницькі та інноваційні підходи щодо розвитку державної служби).

2. Державне управління (основи теорії, основи діяльності Президента України і його допоміжних та дорадчих органів, конституційних органів, національних комісій, Верховної Ради України, КМУ та центральних органів виконавчої влади, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, органів судової влади).

3. Політика європейської інтеграції України (інституційне та нормативно-правове забезпечення (стратегічні документи, внутрішні цільові програми), чинні двосторонні угоди, торгівельно-економічна співпраця, співпраця в сфері безпеки та оборони, співробітництво в енергетичній сфері, європейські програми в галузі освіти та культури).

4. Правове забезпечення державного регулювання (право- та норма-творчість у державному управлінні).

5. Психологія управлінської діяльності (управління орієнтоване на ефективність та результативність роботи, управління змінами, управління ризиками, ведення ділових переговорів, праця у стресових ситуаціях тощо).

6. Політологічні аспекти державного управління (політична система в Україні, вплив політичних партій на державне управління, соціальні партнери державної служби, співпраця з громадськими організаціями).

7. Державна служба (загальні засади державної служби, публічно-правове регулювання державної служби, вступ та проходження державної служби, профілі професійної компетентності посад, система матеріального забезпечення державних службовців тощо).

8. Прийняття управлінських рішень та орієнтація на досягнення результатів (методологія прийняття управлінських рішень, особливості управлінської відповідальності, технології розподілу функціональної відповідальності, основні принципи орієнтації на результат, командні та особистісні стратегії, система нематеріальної мотивації).

9. Планування та управлінський контроль на державній службі (класифікація планування на державній службі, методи оперативної та стратегічної діагностики, інформаційні потоки управлінського контролю та процес його впровадження).

10. Управління людськими та фінансовими ресурсами (професійний відбір та планування кар'єри персоналу, прогнозування потреб у людських ресурсах, формування бюджетного запиту та корегування бюджетного плану, укладання фінансових договорів, фінансова звітність, розробка матеріальних балансів, тендерні закупівлі).

11. Управління конфліктами (види та динаміка конфліктів, типи конфліктних особистостей, стилі поведінки та вирішення конфлікту).

12. Комунікація та співпраця (побудова ефективної команди та ефективної взаємодії на державній службі, механізми командування в організації, проведення ефективної ділової наради, тактика ведення успішних переговорів, майстерність телефонного та інтернет-спілкування, навички спілкування зі ЗМІ, невербальна комунікація, зворотній зв'язок керівника з підлеглими в сфері державної служби).

До **самостійного вибору навчального закладу** необхідно ввести такі дисципліни:

1. Економічні аспекти державного управління (державний та місцеві бюджети, податкова система України, фінансові ринки, формування бюджетного запиту і цільових програм, їх реалізація).

2. Адміністрування в державному управлінні та місцевому самоврядуванні (визначення і встановлення цілей діяльності, формулювання та оцінювання альтернатив, вибір стратегій державного органу та органу місцевого самоврядування, оцінювання поточних та прогнозованих чинників, що можуть впливати на формування стратегії, інвентаризація внутрішніх ресурсів для ефективного використання в стратегічному плануванні).

3. Управління якістю адміністративних послуг (забезпечення якості адміністративних послуг, законодавчо-нормативне регулювання надання адміністративних послуг, проблеми системи їх надання).

4. Соціальна і гуманітарна політика (система соціального захисту економічно активного населення, державне і недержавне пенсійне страхування, гуманітарна політика в галузі освіти, культури, охорони здоров'я, фонди та особливості їх діяльності).

5. Організація діяльності державного службовця (ефективність діяльності державного службовця, організація робочого місця та охорона праці на державній службі).

6. Ділова українська мова (ділова кореспонденція, особливості інформаційних, розпорядчих, організаційних, обліково-фінансових, договірних, претензійних документів, усне ділове мовлення).

7. Електронне врядування та інформаційні технології на державній службі (інформаційно-технологічна інфраструктура електронного урядування, система електронних послуг у державному управлінні, електронний документообіг, інформаційна безпека та захист інформації, сучасні інтернет-технології тощо).

На **вільний вибір слухачів** можна подати такі дисципліни:

1. Ділова іноземна мова (у формі індивідуальних консультацій).
2. Міжнародні організації та співпраця з ними (класифікація міжнародних організацій та участь України в їхній діяльності).
3. Дорадчі органи в органах виконавчої влади та місцевого самоврядування (структура дорадчих органів, процедура створення та реалізація їхніх рішень).
4. Етнополітичні процеси в сучасному світі та Україні (теоретико-методологічні основи етнополітики та їх регіональна специфіка).
5. Публічні виступи та їх презентація (підготовка та проведення публічного виступу, встановлення контакту з аудиторією, невербальна комунікація оратора, візуалізація виступу, етичні та психологічні вимоги до публічних виступів).

Залежно від забезпечення підготовки слухачів до виконання основних трудових функцій державних службовців, буде формуватись відсоткове співвідношення між нормативною і варіативною частинами навчального блоку. Кожна дисципліна може формуватися у вигляді впорядкованого набору навчальної інформації, яка згрупується у змістовні модулі. Групування здійснюється за критерієм відповідності навчальної інформації, яка повинна повною мірою забезпечувати набуття слухачами професійних знань, умінь, навиків та відповідати одній або декільком трудовим функціям діяльності державних службовців II – III групи на конкретній посаді.

Згідно з Постановою КМУ “Про затвердження Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту)” № 65 від 20.01.1998 р., нормативний термін навчання магістрів не може перевищувати 1 року, а для окремих спеціальностей за погодженням з МОН – 1,5 року (табл. 2). Розподіл змісту освітньо-професійної програми та обсяг навчального часу за циклами підготовки розподілено в академічних годинах, національних кредитах, кредитах ECTS, відповідно до розпорядженням МОН № 28-р від 05.04.2001 р. та Комплексу нормативних документів щодо розроблення складових системи галузевих стандартів вищої освіти (компетентнісний підхід), рекомендованих МОН [15, 16]. Розподіл загального навчального часу встановлюється відповідно до наказу МОН “Про особливості впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу” № 812 від 20.10.2004 р. Загальний обсяг годин з навчальної дисципліни повинен включати час на проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, консультацій, практик, самостійної та індивідуальної роботи і контрольних заходів.

Таблиця 2

Обсяг навчального часу освітньо-професійних програм

Освітньо-кваліфікаційний рівень	Термін навчання за денною формою, роки	Загальний обсяг, години	Національні кредити	Кредити ECTS
магістр	1	2160	40	60
	1,5	3240	60	90

Термін навчання у магістратурі за спеціальністю “Державне управління” за денною формою становить 1,5 року (77 тижнів, 90 кредитів), а за спеціальністю “Державна служба” за денною формою – 1 рік. Згідно з наказом МОН “Про організацію вивчення гуманітарних дисциплін за вільним вибором студента” № 642 від 09.07.2009 р. та Методичними підходами з розробки освітньо-кваліфікаційних (кваліфікаційних) стандартів для професійних стандартів дозволяється “вносити будь-які необхідні інновації й підходи, перерозподіляти обсяги та напрями підготовки, співвідношення обов’язкових, спеціальних і факультативних дисциплін (модулів), теоретичних і практичних навчальних програм”.

З метою детальнішого аналізу процесу розробки та впровадження галузевих стандартів підготовки магістрів у галузі знань “Державне управління” доцільно створити відповідний дорадчий орган, наприклад координаційну міжвідомчу раду із створення нових галузевих стандартів вищої освіти напрямку підготовки “Державне управління” та розподілу змісту освітньо-професійних програм за циклом дисциплін, критеріями нормативності й вибіркості.

Висновки

Зміна освітньої парадигми передбачає посилення вимог до навчальної діяльності всіх закладів-суб’єктів, які займаються підготовкою магістрів державного управління та магістрів державної служби в галузі знань “Державне управління”. Нагальною потребою є розширення обсягів професійної підготовки керівних кадрів в умовах магістратури, удосконалення змістовного і технологічного забезпечення цього процесу. У ньому важливим є створення нових галузевих стандартів щодо підготовки магістрів за спеціальністю “Державне управління”. Розроблення галузевих стандартів вищої освіти галузі знань “Державне управління” відповідатиме європейському рівню освітньо-професійних програм підготовки магістрів державного управління та магістрів державної служби та сприятиме успішній реалізації реформ у державі. Отже, зазначені нові галузеві стандарти – це багатофункціональні нормативні документи, що визначають вимоги до змісту, кваліфікації та здатності (компетенцій) державних службовців. Ці вимоги фіксуються у вигляді структурованих характеристик діяльності через одиниці професійного стандарту.

Література

1. Будзан Б. Менеджмент в Україні: сучасність і перспективи [Текст] / Б. Будзан. — К. : Основи, 2001. — С. 306.
2. Туленков М. В. Концептуальні засади організації сучасного менеджменту [Текст] : монографія / М. В. Туленков. — К. ; Ніжин : ТОВ “Вид-во “Аспект-Поліграф”, 2006. — С. 159.
3. Про вищу освіту [Електронний ресурс] : Закон України № 2984-III від 17.01.2002 р. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2984-14>.
4. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій України [Електронний ресурс] : Постанова КМУ [видано 23.11.2011 р. № 1341]. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF>.
5. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення Державних стандартів професійно-технічної освіти з конкретних професій на основі компетентнісного підходу [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України [видано 26.04.2012 р. № 522]. — Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1038.3732.0>.
6. Про затвердження Порядку визначення спеціальних вимог до досвіду роботи, вимог до напрямку підготовки (отриманої особою спеціальності) та інших вимог до рівня професійної компетентності осіб, які претендують на зайняття посад державної служби

груп II, III, IV і V [Електронний ресурс] : Наказ Нацдержслужби України [видано 16.05.2012 р. № 92]. — Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0873-12>.

7. Про затвердження Методичних рекомендацій з розроблення профілів професійної компетентності посад державної служби у державних органах, органах влади Автономної Республіки Крим або їх апараті [Електронний ресурс] : Наказ Нацдержслужби України [видано 20.07.2012 р. № 148]. — Режим доступу : http://nads.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=598367&cat_id=581194.

8. Про затвердження Типового профілю професійної компетентності посади керівника апарату та мінімальних вимог до рівня професійної компетентності осіб, які претендують на зайняття цієї посади [Електронний ресурс] : Наказ Нацдержслужби України [видано 16.05.2012 р. № 91]. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0872-12>.

9. Про затвердження переліку галузей науки, з яких може бути присуджений науковий ступінь [Електронний ресурс] : Постанова КМУ [видано 29.11.1997 р. № 1328]. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1328-97-%D0%BF>.

10. Науково-методологічні засади розвитку галузі науки “Державне управління” [Текст] : наук. розроб. / авт. кол. : В. Д. Бакуменко, В. Д. Бондаренко, Л. М. Гогіна [та ін.] ; за заг. ред. Ю. П. Сурміна, Л. І. Загайнової. — К. : НАДУ, 2010. — С. 3.

11. Галузь науки “Державне управління” в Україні: стан, проблеми та перспективи розвитку [Текст] : нац. наук. доп. / редкол. : Ю. В. Ковбасюк, К. О. Ващенко, Ю. П. Сурмін [та ін.] ; за заг. ред. д-ра наук з держ. упр., проф. Ю. В. Ковбасюка, д-ра політ. наук, проф. К. О. Ващенко, д-ра соц. наук, проф. Ю. П. Сурміна (кер. проекту) [та ін.]. — К. : НАДУ, 2012. — С. 9.

12. Там само. — С. 7.

13. Питання реформування Національної академії державного управління при Президентові України [Електронний ресурс] : Указ Президента України № 1110/2011 від 09.12.2011 р. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1328-97-%D0%BF>.

14. Про державну службу [Електронний ресурс] : Закон України № 4050-VI від 17.11.2011 р. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4050-17>.

15. Розпорядження МОН України № 28-р від 05.03.2001 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : www.mon.gov.ua.

16. Головам робочих груп МОН України з розроблення галузевих стандартів вищої освіти та головам науково-методичних комісій МОН України щодо нормативно-методичного забезпечення розроблення галузевих стандартів вищої освіти [Електронний ресурс] : Лист МОН України № 1/9484 від 31.07.2008 р. — Режим доступу : <http://elib.crimea.edu/zakon/list484.pdf>.

S. Zhminka

BRANCH STANDARDS OF HIGHER COMPETENCY-BASED EDUCATION FOR TRAINING OF MASTERS OF PUBLIC ADMINISTRATION

The current situation of labour organization of public servants and its legal support in the context of the competency approach are studied. The transformation in the system of higher education for training of public servants by implementing the branch standard is analysed.

Key words: public service, competency approach, higher education of public servants, branch standard “Public Service”.